

OVERZICHT VAN PFAS-PESTICIDEN IN DE NEDERLANDSE LANDBOUW

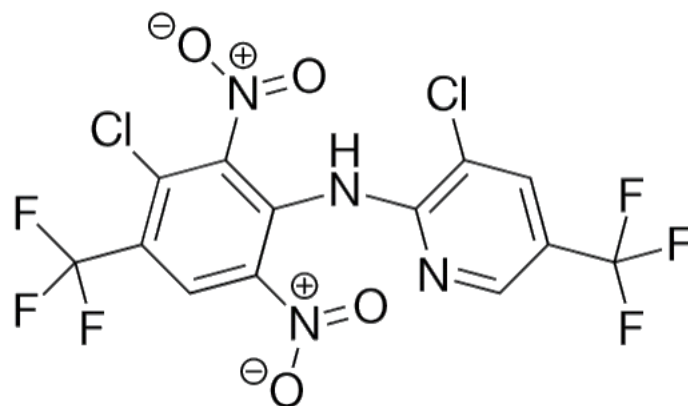
Auteurs: Peter Leendertse, Steven Holleman en Celine Nieboer.
Vormgeving: Gera Clements

TOELICHTING

In de Nederlandse landbouw vindt toepassing plaats van gewasbeschermingsmiddelen die PFAS-verbindingen zijn. PFAS staat voor per- en polyfluoralkylstoffen. Deze stoffen komen niet in de natuur voor, maar zijn door mensen gemaakt.

PFAS bestaan uit ketens van koolstof- en fluoratomen en worden gebruikt voor verschillende toepassingen in de industrie en zitten in producten zoals smeermiddelen, blusschuim, anti-aanbaklagen van pannen, kleding, textiel en cosmetica (<https://www.rivm.nl/pfas>). Deze PFAS-verbindingen breken heel moeilijk af en worden ook wel 'forever chemicals' genoemd.

In 2025 zijn in de Nederlandse landbouw 26 werkzame stoffen toegelaten die een PFAS-verbinding zijn, ook wel PFAS-pesticiden genoemd. Het betreft negen fungiciden, negen herbiciden en zeven insecticiden. Ook een drietal hulpstoffen zijn geclassificeerd als PFAS-verbinding.

De PFAS-pesticiden komen na toepassing terecht in de landbouwbodem en in het grond- en oppervlaktewater. Provincies en drinkwaterbedrijven maken zich zorgen over het risico van de PFAS-pesticiden (en de afbraakproducten) voor grondwater dat gebruikt wordt voor de drinkwaterwinning.

Zie <https://www.clm.nl/publicaties/pfas-pesticiden-en-grondwater/>.

CLM onderzoekt momenteel het gebruik en de risico's van PFAS pesticiden en afbraakproducten zoals TFA. TFA (trifluorazijnzuur) is een afbraakproduct van PFAS-verbindingen, ook van diverse PFAS pesticiden, en is zelf ook een PFAS-verbinding. Ook de kans op ophoping in en verontreiniging van de landbouwbodem is onderdeel van het onderzoek. Het gebruik blijkt jaarlijks toe te nemen en betreft bekende werkzame stoffen zoals fluazinam, fluopyram en flonicamid. Komende maanden zal CLM de bevindingen van het onderzoek rapporteren

CLM heeft van diverse telers de vraag ontvangen welke PFAS-pesticiden in Nederland zijn toegelaten en in welke middelen ze aanwezig zijn. Als antwoord op deze vraag heeft CLM deze flyer opgesteld. Het betreft 26 werkzame stoffen die in 117 middelen zijn toegelaten in enkele of een groot aantal teelten. In deze flyer staan werkzame stof en middelnamen weergegeven, evenals het gewas (of de groep). Ook is weergegeven of de stof een verbod of restrictie heeft in grondwaterbeschermingsgebieden (!).

Let op: de toelating is in deze flyer niet weergegeven op detailniveau per gewas. Wilt u de exacte toelating weten raadpleeg dan het etiket of de website van het Ctgb:

<https://toelatingen.ctgb.nl/nl/authorisations>

Copyright CLM, mei 2025. CLM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de gevolgen van eventueel in deze flyer voorkomende onjuistheden en voor onbedoeld gebruik van de flyer. Voor meer info, mail naar info@clm.nl

PFAS-FUNGICIDEN

Cyflufenamide

✓ Toegestaan in:

- Fruitteelt

 Merknamen:

- NISSODIUM
- TAKUMI
- CYFLAMID
- WOPRO
- CYFLUFENAMID
- VSM CYFLUFENAMID

Fluazinam

✓ Toegestaan in:

- Aardappel
- Uien
- Aardbei
- Bloembollen

 Merknamen:

- BANJO
- ESPONTEL
- SHIRLAN GOLD
- VENDETTA
- WINBY

Fluopicolide

✓ Toegestaan in:

- Aardappel
- Groenteteelt
- Vaste plantenteelt

 Merknamen:

- INFINITO

Fluopyram

✓ Toegestaan in:

- Akkerbouw
- Fruitteelt
- Sierteelt
- Bloembollen

 Merknamen:

- ASCRA XPRO
- LUNA
- PROPULSE
- SLIVRON
- VELUM PRIME

Flutianil

✓ Toegestaan in:

- Bloembollen

 Merknamen:

- GATTEN

Flutolanil

✓ Toegestaan in:

- Aardappelen
- Bloembollen
- Trek- en sierheesters

 Merknamen:

- FARAO
- FLIM
- MONARCH
- SYMPHONIE

Mefentrifluconazool

✓ Toegestaan in:

- Akkerbouw
- Fruitteelt

 Merknamen:

- BALAYA
- BELANTY
- DIADEM
- LENVYOR
- REVYSTAR

Oxathiapiproline

✓ Toegestaan in:

- Aardappelen
- Bladgroenten
- Uien

 Merknamen:

- DPX-QGU42
- ORONDIS
- ZORVEC

Penthiopyrad

✓ Toegestaan in:

- Appel
- Peer
- Vruchtbomen

 Merknamen:

- FONTELIS

Trifloxystrobin

✓ Toegestaan in:

- Fruitteelt
- Vollegrondsgroente
- Bloembollen
- Laanbomen

 Merknamen:

- DELARO
- FLINK
- FLINT

PFAS-INSECTICIDEN

Cyflumetofen

✓ Toegestaan in:

- Sierteelt

 Merknamen:

- DANISARABA 20SC
- SCELTA

Flonicamid

✓ Toegestaan in:

- Akkerbouw
- Groente
- Bloembollen
- Boomkwekerij
- Bloemisterij

 Merknamen:

- AFINTO
- HINODE
- INTER PEKI
- SHOORI
- TEPPEKI

Lambda-cyhalothrin

✓ Toegestaan in:

- Akkerbouw
- Open Groenteteelt
- Kleinfruit
- Bloembollen

 Merknamen:

- GOLDORAK
- KARATE
- NINJA

➔ Alleen in bedekte teelt!

Metaflumizone

✓ Toegestaan in:

- Vruchtgroenten
- Potplanten
- Boomkwekerij
- Vaste planten

➔ Alleen in bedekte teelt!

 Merknamen:

- VERISMO

Pyridalyl

✓ Toegestaan in:

- Vruchtgroenten
- Potplanten
- Snijbloemen

 Merknamen:

- NOCTURN

Sulfoxaflor

✓ Toegestaan in:

- Vruchgroente
- Potplanten
- Snijbloemen
- Bladgroenten

 Merknamen:

- CLOSER
- SEQUOIA

Tefluthrin

✓ Toegestaan in:

- Aardappelen
- Mais
- Bieten

 Merknamen:

- DIASTAR
- FORCE
- SOILGUARD
- TELSTAR

PFAS-HERBICIDEN

Diflufenican

✓ Toegestaan in:

- Granen
- Laanbomen
- Klimplanten
- Sierheesters

 Merknamen:

- ALENA
- OTHELLO
- VALDOR
- MATENO
- HEROLD

Fluazifop-P-butyl

✓ Toegestaan in:

- Akkerbouw
- Groenteteelt
- Kruidenteelt

 Merknamen:

- FREQUENT
- FUSILADE MAX
- TILIA

Flufenacet

✓ Toegestaan in:

- Granen

 Merknamen:

- FENCE
- GLOSSET
- GOFOR
- MALIBU
- SIRIONOVA

Isoxaflutool

✓ Toegestaan in:

- Mais

 Merknamen:

- MERLIN

Pyroxsulam

✓ Toegestaan in:

- Granen

 Merknamen:

- CAPRI
- ROXADE

Picolinafen

✓ Toegestaan in:

- Granen

 Merknamen:

- PICO

Prosulfuron

✓ Toegestaan in:

- Mais

 Merknamen:

- CASPER
- DINIRO
- PEAK
- ROSAN
- SPANDIS

Tembotrione

✓ Toegestaan in:

- Mais
- Vlas
- Bloembollen
- Potplanten
- Snijbloemen
- Laanbomen

 Merknamen:

- CAPRENO
- ITINERIS
- LAUDIS
- RAMBO
- SOBERAN

Tritosulfuron

✓ Toegestaan in:

- Granen
- Mais

 Merknamen:

- ARRAT
- BIATHLON 4D

CLM Onderzoek en Advies

Postadres

Postbus 62
4100 AB Culemborg

Bezoekadres

Gutenbergweg 1
4104 BA Culemborg

T 0345 470 700

www.clm.nl

Laat het goede groeien.